Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

7 АВГУСТ 1967 й.
2-йил чиқиши.
ДУШАНБА
№ 183 (338)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

РАЙОН СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Меҳнаткашлар депутатлари Куйбишев район Советининг бўлиб ўтган сессияси районда капитал қурилишини юбилей йилида авж олдириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар бажарилишининг бориши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Сессия муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

КАШТАЧИЛАР КЎРГАЗМАСИ

Охунбобоев номидаги шаҳар маданият уйи ҳузурида кўп йиллардан буён бадиий каштачилик ва бичиш-тикиш тўгараги муваффақиятли ишлаб келмоқда. Бу тўгаракда уй бекалари, ўқувчи ёшлар актив қатнашиб, моҳир тикиш усталаридан турли ҳунарларни ўрганадилар.

Яқинда бу ерда ана шу тўгарак аъзолари ишлаган кашта, салфетка, болалар учун кўйлаклардан кўргазма ташкил этилди. Кўргазмани келиб кўраётган хотин-қизлар ўзлари ҳам бу ерга қатнашиш истагини билдирмоқдалар.

Маданият уйининг бадиий каштачилари ўз ишларини Улуғ Октябрь байрамига бағишламоқдалар.

САНАТОРИЙ 25 ЁШДА

«Чинобод» санаторийси кўпларга манзур. Уни ҳақли равишда Ўзбекистон «Боржоми» дейишади. Ростдан ҳам «Чинобод» санаторийси Кавказнинг денгиз соҳилидаги курортдан қолишмайди.

Санаторийда янги даволаш корпуси комплекси ишга тушгач, дам олиш ва даволаниш учун тағин ҳам қулай имкониятлар туғилди. Корпус замонавий медицина асбоб-ускуналари билан тўла таъминланди.

Яқин орада санаторий ўзининг чорак асрлик юбилей тўйини ўтказади. Бу санага ҳозирнинг ўзидаёқ анчагина тайёргарлик ишлари қилиб қўйилди. Янгидан қуриладиган турар жой корпуслари тасдиқланди. Ҳозир шу корпуслардан учтаси қурилмоқда.

Ке… дим… ёрд… ниб турадилар.

Яқинда подстанция коллективининг ишни муносиб тақдирланиб, унга Коммунистик меҳнат зарбдори номи берилди.

«ТАБАССУМ»ГА МАРҲАМАТ

Савдо маркази ёнида Чилонзор район ошхоналар трести 60 ўринли кўркам «Табассум» кафесини очди. Бунда коктейль, мороженое коктейль ва салқин шарин ичимликлар билан харид қилинади. Сиз яхна ширин ичимликни ича туриб, ўзингиз истаган куй ва қўшиқни эшитишингиз мумкин. Бунинг учун фойега қўйилган радиола кассасига 5 тийин ташлайсиз. Куй ёки қўшиғингиз ёзилган кўрсаткич кнопкасини босангиз бас, илтимосингиз бажо келтирилади.

МЕЗБОН МЕҲМОН КУТЯПТИ

Москва. (Ўз мухбиримиздан).

Республикамиз маданияти ва санъатининг вакиллари ўзбек ашула ва рақслари билан москваликларни хушнуд этаётган шу кунларда «Тошкент» ресторанининг ошпазлари, қандолатчилари ва официантлари СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ўзларининг лаззатли таомлари билан хўрандаларнинг олқишига сазовор бўлмоқдалар.

Қозоғистон, Литва, Тожикистон, Молдавия ва бошқа иттифоқдош республикалардан келган ошпазлар виставканинг хушманзара жойларидаги ресторан ва кафеларни вақтинчаликка эгаллаб турибдилар. Улар хўрандаларга ўзлари тайёрлаган таомларини манзур этиш учун мусобақалашмоқдалар. «Тошкент» ресторани «Волга» ресторанига мезбон бўлиб борган. Мезбонлар шу ресторанда бир ҳафтадан буён меҳмон кутмоқдалар. Бу ерда меҳмонлар учун миллий таомлардан ташқари, Ўзбекистоннинг сахий ерларида етиштирилган турли хил ноз-неъматлар муҳайё.

Ана шу ўтган қисқа муддатда бу жойга келиб овқатланганлар таклиф ва мулоҳазалар дафтарига юрак сўзларини ёзиб қолдирмоқдалар. Хўрандалар таомларнинг сифатлилиги, официантларнинг хушмуомилалигидан ўз миннатдорчиликларини изҳор этмоқдалар. Бунда официант Х. Дўсхўжаевнинг номи кўпроқ тилга олинмоқда.

«Бу ерга келишим менинг учун ҳаётимда унутилмас таассурот қолдирадиган бўлди». Бу сўзларни америкалик сайёҳ ёзган. СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасидаги «Тошкент» ресторанида бўлган москваликлар: «Қадрдон тошкентликлар, сизларга катта раҳмат» демоқдалар.

Пойтахтдаги «Учқун» тикувчилик фирмасининг коллективи Совет ҳокимиятининг 50 йиллигини меҳнатда катта зафарлар билан кутиб олмоқда.

Суратда: (чапдан) корхонанинг илғор ишчиларидан Тамара Соловьёва ва Галина Косова иплар сифатини текширмоқда.

А. Тўраев фотоси.

Рая Мирошникова шаҳаримизнинг Чуқурсой массивидаги шимолий зонада кенг кўламда қурилаётган турар жой ва маданий маиший объектларни пардозлашда қатнашаётган 6-қурилиш — пардозчилик бошқармасининг пешқадам сувоқчисидир. У мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларини бир ярим баробар адо этаётир.

Суратда: илғор бинокор Р. Мирошникова.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ПАССАЖИРЛАРГА ҚУЛАЙЛИК

Пойтахтимиз аҳолиси бир миллиондан ортиб кетди. Унинг саноат корхоналари, ташкилот ва муассасаларида ишловчиларнинг иш соатлари турли вақтларга белгиланган. Бу, пассажирларнинг автобусларда тиқилиб қолмасликларига қисман бўлсада ёрдам берарди. Аммо, Тошкент пассажирларининг кўпчилиги ишга боришда ва уйга қайтишда транспорт тиқилинчига учрамоқдалар.

Пойтахт меҳнаткашларининг кўпчилиги ҳафтада икки кун дам олиш имкониятига эга бўлмоқдалар. Яқин ойлар ичида эса қолган ташкилот, корхона ва муассасаларнинг меҳнаткашлари ҳам бу имкониятдан баҳраманд бўладилар.

Икки кун дам олган киши, албатта шаҳар айланади, кўнгли истаган жойга боради. Ана шунда шаҳар транспорти қатнови қай даражада бўлади?

Бу саволга пассажирлар ташиш Тошкент шаҳар автомобиль тресги автомобиллар ҳаракати бўлимининг бошлиғи **В. Г. Тухтин** қуйидагича жавоб қилди.

— Пойтахт меҳнаткашларининг беш кунлик иш ҳафтасига ўтишлари муносабати билан шаҳар пассажирлар ташиш трестида шу кунларда автобусларда қатнайдиган пассажирлар сони, уларнинг талаб ва эҳтиёжлари ўрганилмоқда.

Шу кунларда пассажирлар автобусларда икки ўрин бандлигини кўриб таажжубланишлари мумкин. Автобуснинг олд ва орқа томонида ўтирган ёш йигит-қизлар шаҳар партия комитетининг тавсияси билан бизга ана шу мақсад йўлида ёрдам бераётган фармацевтика институтининг биринчи ва иккинчи курс студентларидир.

250 йигит-қиз пойтахтдаги 1, 2, 3, 4, 5 ва 8-автомобиль паркининг маршрутларида шаҳарнинг турли томонларига йўл олиб техник-нормаловчилик вазифасини бажаришмоқда. Улар ҳар бир маршрутнинг бекатларида қанча пассажир чиқиши ва тушишини синчковлик билан ҳисобга олиб боришяпти. Бундан кўзда тутилган асосий мақсад пассажирларни автобусларда бемалол юришлари учун бундан буён нималарга эътибор бериш кераклигига қаратилган.

Шу кунларда олтита автомобиль паркидан 82 маршрут пассажирларга хизмат қилмоқда. Буларнинг 57 таси шаҳар ичида ва 25 таси шаҳар атрофида қатнамоқда. 40 кун давом этадиган бу иш ҳозирдаёқ самарали натижалар бермоқда. Автобус ҳайдовчиларнинг план топшириқларида ҳам ижобий ўзгаришлар сезиляпти.

Шу ойнинг ярмига қадар давом этадиган изланишлар пассажирларнинг бундан буён автобусларда бемалол юришларига хизмат кўрсатади, албатта.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

ТАРИХИЙ ЖОЙЛАР БЎЙЛАБ...

Урицкий кўчаси, 60-уй. Бу ердаги ҳовлида 60 ўғил-қиз яшайди. Уларнинг кўнгилли дам олишлари учун ота-оналари барча шарт-шароитларни яратиб берганлар.

Ўтган куни бу ҳовлида истиқомат қилаётган қувноқлар Тошкентнинг тарихий жойлари бўйлаб экскурсияга чиқдилар.

Болаларнинг экскурсиясига республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи, 40 йиллик умрини ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига бағишлаган А. Авдеева раҳбарлик қилди.

Улар экскурсияни М. Горький номидаги маданият ва истироҳат боғи кираверишига қўйилган бюстнинг тарихидан бошладилар. Биродарлик қабрига бордилар. Қурилишларда бўлдилар. Экскурсия Тошкентнинг 14 комиссарлари хотирасига қўйилган ҳайкалга гулдасталар қўйиш билан якунланди.

ЁШ ЁЗУВЧИЛАР ТЎПЛАМИ

Яқинда «Ёш гвардия» нашриёти бир группа ёш ёзувчиларнинг асарларини тўплам қилиб босиб чиқарди. «Тенгдошлар» («Сверстники») номи билан чиққан бу адабий-бадиий альманах 30 минг нусхада босилган бўлиб, кўпчилик ёшларда қизиқиш туғдирмоқда. Альманах авторлари журналистлар, студентлар, ишчилардир. Улар асосан қардош халқларимиз ўртасидаги бузилмас дўстлик, ўзаро ёрдам, меҳнат ғалабаларимиз ҳақида маҳорат билан қалам тебратадилар.

Альманахда фонтастика, поэзия ва юморга катта ўрин берилган. Тўлқин Ражабийнинг «Ленин ҳақиқати», Эркин Носировнинг «Аччиқ тажриба», Борис Пак, В. Качаев, Д. Полинин, Алла Саблина ва бошқаларнинг шеърлари босилган. Тўпламдан адабий пародиялар ҳам топиш мумкин. Муқовада буюк шоиримиз «Алишер Навоий юбилейи олдидан» унинг катта портрети босилган.

Сўз бошида атоқли ёзувчимиз Сергей Бородин ёш қаламкашларга муваффақиятлар тилайди.

„МУШТУМ" КЕЧАСИ

Севимли журналимиз «Муштум» ходимлари А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат паркида ўтказилган VIII традицион дам олиш кечасига келдилар. Кечани парк коллективи мазкур журнал редакцияси билан ҳамкорликда ташкил қилди.

Паркнинг спорт майдонида редакция коллективининг муштумхонлар билан учрашуви бўлди. Журнал фаолияти ва унинг келажакдаги планлари ҳақида журналнинг бош редактори Мирмуҳсин сўзлаб берди.

Саид Аҳмад, Аббос Муҳиддинов, Ямин Қурбон, Тўлқин Алимовлар ўзларининг ичак узилди ҳажвия ва шеърларидан ўқиб бердилар.

Журналхонлар боғ хиёбонида «Муштум» саҳифалари асосида ташкил қилинган кўргазмани, Бутуниттифоқ сатирик журнали «Крокодил» ва қардош республикалар сатирик журналларидан олинган суратларни завқланиб томоша қилдилар.

«Муштум» ва «Крокодил» жонли образлари билан учрашувлар, интермедиялар, ҳажвий куплет, фельетонлар, «Муштум» топишмоқлари ҳамда аскиябозлик алламаҳалгача давом этди.

Кинолекторийда «Фитиль» ва «Наштар» танқидий киножурналлари намойиш қилинди.

Очиқ эстрадада Мамадали Ниёзов раҳбарлигидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози ашула ва рақс ансамбли «Муштум» кечаси қатнашчиларига катта концерт қўйиб берди.

Дам олиш кечаси катта мушакбозлик билан тугади.

ТЎРТИНЧИ МАРТА ҒОЛИБ

Тошкентдаги «Юлдуз» фирмасининг коллективи тикувчиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида сурункасига тўртинчи марта ғолиб чиқди. Эркаклар ва ўсмирлар учун костюм тикишга ихтисослашаётган Ўрта Осиёдаги ана шу энг йирик корхонага СССР енгил саноат министрлиги билан енгил ва тўқимачилик саноати ходимлари касаба союз марказий комитетининг кўчма қизил байроғи яна бериладиган бўлди. Тошкентликлар юбилей йилининг иккинчи кварталида қилган фидокорона меҳнатлари билан ана шу байроққа сазовор бўлдилар.

Пойтахт тикувчилари эришган муваффақият қувонч устига қувонч қўшди, чунки бу муваффақиятга Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги арафасида эришилди. Фирма меҳнатчилари бу ғалабани осонликча қўлга киритганлари йўқ. Тошкентликлар ғалабага 1966 йилнинг даҳшатли апрель кунларида, зилзиладан корхонанинг етти цехи зарар кўрган пайтдаёқ замин тайёрлай бошлаган эдилар. Бироқ, табиий офат етказган зарар фирмани ишдан чиқариб қўймади: икки ҳафтадан кейин у ўз ишини бошлаб юборди. Тикувчилар дўстлар ёрдами билан зилзила оқибатларини тугатиб, ишлаб чиқаришнинг илгариги даражасидан ўзиб кетиб, Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиқди. Ўша пайтдан буён коллектив бир йил давомида мукофотли ўринни эгаллаб келмоқда.

Ўзбекистон харидорларига фирма маркаси бўлган буюмлар яхши таниш. Бу корхона юбилей йилида қарийб чорак миллион костюм тикиб чиқарди. Бу костюмларнинг ярми таркибида синтетик тола бўлган газламадан тикилади. Янги 32 модель ишлаб чиқаришга топширди. Бу моделларнинг кўпчилиги мамлакат ишлаб чиқаришнинг энг яхши намуналарига жавоб беради. Фирма ходимларидан мингдан кўпроқ киши бу йил ўз малакасини оширди. Тикувчилар ўз маркаси шарафи учун кўрашиб, маҳсулот сифатини ошириш ойлигини ўтказдилар. Бу эса, биринчи сортли маҳсулот ишлаб чиқаришни қарийб икки процент кўпайтириш имконини берди. Фирмага ёш мутахассислар отряди келиб қўшилди. Корхона ишчиларидан ўн киши ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент тўқимачилик институтини тамомлаб инженер бўлди. Коммунистик меҳнат зарбдори, тахловчи Галина Бурцева, тикувчи Валентина Нишанина, нормаловчи Светлана Отаева ва бошқалар шулар жумласидандир. Тикувчилар йил бошидан буён пландан ташқари қарийб 800 минг сўмлик маҳсулот бердилар. Бу эса, юбилей йили бошида олинган мажбуриятдан уч баравар кўпдир. Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бу рақамни миллион сўмга етказишга қарор қилинди.

— Беш йиллик охиригача корхонада учта янги тўрт қаватли корпус қуриш кўзда тутилади,— деди фирманинг бош инженери Р. С. Новицкий. — Бу корпусларга асосий ва ёрдамчи цехлар, бўлимлар, чала тайёр маҳсулотлар салони, мажлислар зали ва ишлаб чиқаришга туширилаётган кийим — кечак моделларини кўрсатиш учун намойиш зали жойлаштирилади. Бинонинг катта-катта деразалари бамисоли унинг "ичкарисини «кенгайтириб юборади», деворлардаги нафис буёқлар, кундузги ёруғлик берадиган чироқлар ва кондиционерлар эса тикувчиларнинг кайфини чоғ қилади. Фирма территориясида мевали боғ барпо этиш ва ҳовуз қуришга қарор қилинди. Янги корпусларни машина — ускуналар билан таъминлашда Совет Иттифоқи, Венгрия ва Чехословакия машинасозлари иштирок этади. Бу корпуслар ишга туширилиши билан фирманинг қуввати икки баравар ошади. Фирма бир йилда бир ярим миллионтадан кўпроқ эркаклар ва хотин-қизлар костюмини ишлаб чиқарадиган бўлади.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

ЎН ИККИ МИНГ СЎМЛИК

Эстониялик маориф ходимлари ваъдаларининг устидан чиқдилар. Улар зилзиладан зарар кўрган Тошкентдаги мактабларни турли кўргазмали ўқув қуроллари билан таъминлаш борасида олий ҳимматлик кўрсатдилар.

Қардош республикадан Тошкентга юборилган совғалар мактабларга тарқатилди. Тошкентдаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли 24-мактаб педагогик коллективи ҳам бу оталиқ ёрдамидан баҳраманд бўлди. Мактабга 12 минг сўмлик янги парталар келтирилди.

Бу илғор мактабнинг фан кабинетлари ва лабораториялари эса қайта жиҳозланади. Булар учун ўн беш минг сўмлик маблағ ажратилди.

ЗИЁКОР АЁЛ

…ларида …стонда …сиёсат- …«Ок- …к ре- …алқаро …шкент- …ртаси» …тема- …батлар …увчиси …евнинг …ар жа- …ишлаб чиқариш комбинатида «Оила ва турмуш» мавзуида ўтказган лекцияси ҳам катта муваффақият билан ўтди.

…ўқитувчилари Я. С. Устабоев, Т. Қаҳҳоровлар…

Бу лекцияларни жамоатчилик асосида жамиятда иш олиб бораётган 188-мактаб ўқитувчиси Нина Гавриловна Гичко ташкил қилди. Нина Гавриловна ёзлик меҳнат отпускасини жамоатчилик асосида, район «Билим» жамиятида ўз хоҳиши билан ўтказмоқда. У ўн кунда 108 лекция уюштирган зиёкор аёлдир.

«АЛИШЕР НАВОИЙ» ЯНА ЭКРАНДА

Ўзбек кино режиссёри Комил Ёрматовнинг «Алишер Навоий» кинофильми жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг экранларида намойиш қилинди.

Ўзбек киностудиясининг ана шу кинолентаси қайтадан ишланиб, буюк шоир ва мутафаккирнинг 525 йиллиги олдидан яна экранларга чиқарилмоқда. У илгариги вариантидек рангли. Сиз фильмдаги Р. Глиэр, Т. Содиқовлар ёзган ёқимли куй ва қўшиқларни тинглаш шарафига муяссар бўласиз.

Республика кинопрокат конторасы «Алишер Навоий» номли рангли кинофильмни кўплаб нусхада ишлаб чиқаради.

Шаҳаримизнинг янги қурилиш массивларидан бири бўлган учинчи Риссовая микрорайонида жадал суръатлар билан кўплаб турар жой бинолари, маданий-маиший объектлар ва болалар муассасалари қурилмоқда. Қурилишни Тошкент уйсозлик комбинатининг бинокорлари ҳамда қардош Арманистоннинг Ереван шаҳар уйсозлик комбинати қурувчилари олиб бормоқдалар.

Суратда: ереванлик бир группа бинокорлардан (чапдан ўнгга) С. Мелкулян, С. Акопян ва прораб А. Аветосян Арманистон кварталининг қурилиш майдонларидан бирида.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ЛОЙИҲАСИ ТАЙЁРЛАНЯПТИ

Тошкент яқинидаги Қорақамиш массиви кундан-кун обод бўлиб бормоқда. Бу ерга келган кишилар топограф, ер ўлчовчи, техник ва бошқа касбдаги кишиларни учратади, албатта. Тошкентдаги лойиҳа идораларида эса, инженер - лойиҳачилар янги объектларнинг лойиҳасини тайёрламоқдалар.

«Узгипроавтодор» лойиҳачилари ана шу массивда 270 автобус сиғадиган цехлар комплекси иншооти лойиҳасини тайёрлаяптилар. Қурилиши кўзда тутилган бу иншоотдан шаҳар йўл хўжалиги фойдаланади. Бу катта устахонада слесарлик, пайвандчилик, электр аккумулятор, радио, соат ва бадиий цехлар бўлиб, улар ўз автопаркларигагина эмас, балки пассажирлар ташиш шаҳар автомобиль хўжалигига ҳам хизмат кўрсатадилар.

Бош инженер П. Ф. Мельников раҳбарлигидаги инженер ва техниклар коллективи лойиҳани юбилей йилида туғаллайди. Қурилиш ишлари келгуси йилдан бошланади. Хўш, бу ерга кимлар кўчиб келади? Иншоотнинг эгаси Тошкентдаги 1-автобус паркининг автомобилчилари. Ҳозир шу автопарк турган жой эса, соя-салқин хиёбонларга айланади.

ТЕЗ, СОЗ ВА ШИНАМ ҚУРАЙЛИК

БИР ЁҚАДАН БОШ ЧИҚАРИБ

«Главташкентстрой»нинг эллик минг кишилик бинокорлар армияси янги Тошкентни барпо этишда ғайрат кўрсатмоқда. Уларнинг меҳнати ва билак кучи билан янги-янги уй-жой, квартал, массивлар бунёд этилмоқда. Ўн тўққиз қаватли бино ва бошқа осмон ўпар уйлар ҳам бу коллектив меъморларининг маҳоратини намойиш қилади.

Агар ўтган йили бу коллектив қурилиш ташкилотлари томонидан 400 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилган бўлса, 1970 йили бу рақам икки ярим баробар кўпаяди.

Бундай қурилиш суръатини ҳали жаҳондаги бирорта шаҳар қурилишида ҳеч ким кўрмаган.

Бизда қурилишнинг ривожланиши иккита асосий мақсадни кўзда тутади. Биринчи, энг асосий мақсад—беш йиллик планда кўзда тутилган ишларни бажаришдан иборат. Иккинчи мақсад эса Тошкентни қайтадан реконструкция қилиш ва янгидан тиклашни кўзда тутади. Биз ўз шаҳримизни мамлакатимиздаги энг обод ва гўзал шаҳарларидан бирига айлантирмоғимиз лозим. Бу икки мақсад шаҳарнинг бош планида ўз ифодасини топган.

Фақат давлат капитал маблағлари ҳисобига беш йилликда беш миллион квадрат метр уй-жой, ўнлаб километр сув қувурлари ва канализация тармоқлари қуриш, кўпгина йўллар, кўчалар ҳамда трамвай, троллейбус линияларини барпо этишимиз лозим. Янги-янги мактаб, болалар боғча ва яслилари, шифохоналар, поликлиникалар, кинотеатрлар, савдо марказлари, ҳаммом, кир ювиш хоналари, меҳмонхоналар ҳамда бошқа кўпгина маданий ва маиший муассасаларнинг бинолари қад кўтаради.

«Главташкентстрой»га қарашли барча қурилиш ташкилотларида ҳозир Совет ҳокимиятининг шонли ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа авж олиб кетди. Бу шонли кун шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган бинокорлар кун сайин янги-янги ғалабаларни қўлга киритишмоқда.

159-ва 3-қурилиш трестларининг коллективлари ярим йиллик планни муддатидан бир ой олдин бажарди. Шунингдек, 1-ва 2-қурилиш механизацияси трестларининг коллективлари ҳам олти ойлик планни муддатидан анча олдин бажарди. 7-трестга қарашли 40-қурилиш бошқармасининг ишчи ва инженер ходимлари олти ой мобайнида тўққиз ойлик қурилиш монтаж ишларини бажардилар.

Биринчи ярим йилликда 213,2 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди. Бу планда кўрсатилганига нисбатан 8 минг квадрат метр кўп демакдир.

Илғор қурилиш коллективларига тенглашиб ишлаш—юбилей йили социалистик мажбуриятларини бажаришда етакчи омилдир.

Бинокорлар ўзларининг традицион байрамларини меҳнатда янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун ҳаракат қилишмоқда. Ҳар бир қурувчи, монтажчи, «Главташкентстрой» саноат корхоналарининг ҳар бир ходими байрамни меҳнатдаги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун ички имкониятлардан тўла фойдаланмоқда.

ЯНАДА ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН

БИРИНЧИ ЯРИМ ЙИЛЛИКДА 213,2 МИНГ КВАДРАТ МЕТР УЙ-ЖОЙ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛДИ. БУ ПЛАНДАГИГА НИСБАТАН 8 МИНГ КВАДРАТ МЕТР КЎП ДЕМАКДИР.

* * *

УЧИНЧИ КВАРТАЛДА — ИЮЛЬ, АВГУСТ, СЕНТЯБРЬ ОЙЛАРИДА ПЛАНДА КЎРСАТИЛГАНИГА КЎРА, 165.102 КВАДРАТ МЕТР УЙ-ЖОЙ, 14.016 ЎҚУВЧИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН МАКТАБ, 2250 ЎРИНЛИ БОЛАЛАР МУАССАСАЛАРИ ФОЙДАЛАНИШГА ТОПШИРИЛАДИ. ҲАР БИР БИНОНИ МУДДАТИДАН ОЛДИН, СИФАТЛИ БИТКАЗИШ УЧУН ҚУРИЛИШ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА КУЧАЙИБ КЕТДИ.

В. Борисова бир неча йиллардан буён Тошкент қурилишларида бўёқчи бўлиб ишлайди. (Биринчи сурат). Т. Эргашев (иккинчи сурат) 159-трестга қарашли 13-қурилиш бошқармасидаги С. Ортиқов бошлиқ бригадада ёрдамчи ишчи бўлиб ишлайди. 11-трестга қарашли 17-қурилиш бошқармасининг дурадгорлар бригадаси бошлиғи Г. Гулевский (учинчи сурат) кунлик нормасини ортиғи билан адо этмоқда.

Н. Медведев фотоси.

ИККИ НОРМА

Қурувчиларнинг ташвиши кўп. Улар ҳар бир объектни ўз муддатида фойдаланишга топширишлари керак. Бунда ҳам қувонч, ҳам ташвиш, ҳам бирорта камчилик акс этади. Баъзан қурилиш материаллари етишмайди. Баъзан яна бирорта ишкал бўлади.

Тонг. Мовий осмон ўз бағрини очди. Унинг шарқий қисмида оқиш тонг ёришмоқда. Қуёш эса оламни ёритиб, 2-пардозлаш трестига қарашли 11-қурилиш участкасининг йигит ва қизларини қарши олади. Улар орасида Насрулло Маннопов бошлиқ бригада пардозловчилари ҳам бор.

Манноповнинг катта коллективида ажойиб кишилар йиғилган. Ёш пардозловчи Қобил Исмоилов барча ишларни ўз вақтида ва тез бажаради. Бригадага келганига ҳали унча бўлмаса ҳам маҳорати ва ғайрати туфайли ҳамма уни яхши танийди. Носир Собиров, Эркин Содиқов ҳам ишда ундан қолишмайди.

Бригада бошлиғининг ўзи кекса бўлишига қарамай худди ёшлардек серғайрат. Етти йилдан буён шу бригадага бошчилик қилади. Аммо бирор марта ҳам бракка йўл қўйилгани йўқ. Йил сайин бригада ишига юксак баҳо берилмоқда. Моннопов бригадасининг аъзолари ўз меҳнатлари туфайли катта обрў қозондилар.

Бригада бошлиғи ишчиларни жой-жойига қўйиб, ишга киришади.

— Ҳорманг, Насрулло ака,— дейишади йигитлар.

— Хў, саломат бўлинг...

Ўзаро мусобақа бошланиб кетади. Ҳамма ўз нормасини ошириб адо этиш учун ҳаракат қилади. Бир кунда ҳар бир киши тўрт квадрат метр жойни сирлаши керак. Ишчи кучлар тўғри тақсимланганлиги, иш яхши ташкил қилинганлиги туфайли бир кунда бригаданинг 6 аъзоси 50 квадрат метр деворни сирлайди. Бу икки нормадан ҳам ортиқдир.

Маннопов методининг сири мана бундай: Бригада аъзолари плиталарни осон йўл билан мустаҳкамлашади. Улар андава билан деворга қоришмани қўйиб, сўнг кичкинагина арикчага плитани мустаҳкамлайдилар. Арикча плиткани мустаҳкам ушлаб қолади, қоришмани оқиб кетишдан саклайди.

Кўпчилик бригадалар Манноповдан тажриба ўргангани келишади. Улар ўз касбдошларидан яхши натижаларга эришиш сирларини билиб олишади. Чунки кўпгина бригадаларда ҳали ҳам арикчалар ўрнига мих қўлланилмоқда.

Биз бригада ишчилари тезда сайқал бераётган хонадамиз. «Гулистон» ресторани безатилмоқда. Бу объект байрамгача топширилиши лозим. Бригада барча ишларни муддатидан олдин тамомлаш мажбуриятини олган.

Бригада бошлиғи ва прораб томонидан айтилган рақамлар мени ҳайратлантирди. Мана у рақамлар: Биринчи ярим йиллик планини бригада 200 процент бажарди. Июль ойи плани эса муддатидан икки ҳафта олдин адо этилди. Бундай рақамлардан фахрланмай бўладими. Иш суръати кун сайин ўсмоқда. Бу эса бригада аъзоларининг қувончига-қувонч қўшади.

Маннопов саккиз йилдан буён қурилишда ишламоқда. Унинг томонидан сайқал берилган уйларни Тошкентнинг барча бурчагида учратиш мумкин. «Санъат саройи», Ўзбекистон кўчасидаги маъмурий бино, ўнлаб мактаб, болалар боғчаси ва уй-жойлар шулар жумласидандир.

Маннопов бошлиқ бригада аъзолари Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига юксак мажбурият олишган. Улар барча ишларни муддатидан анча илгари сифатли қилиб бажариш мажбуриятини олишган. Бунда бригада бошлиғининг ўзи намуна кўрсатмоқда.

Ю. МИХАЙЛОВ.

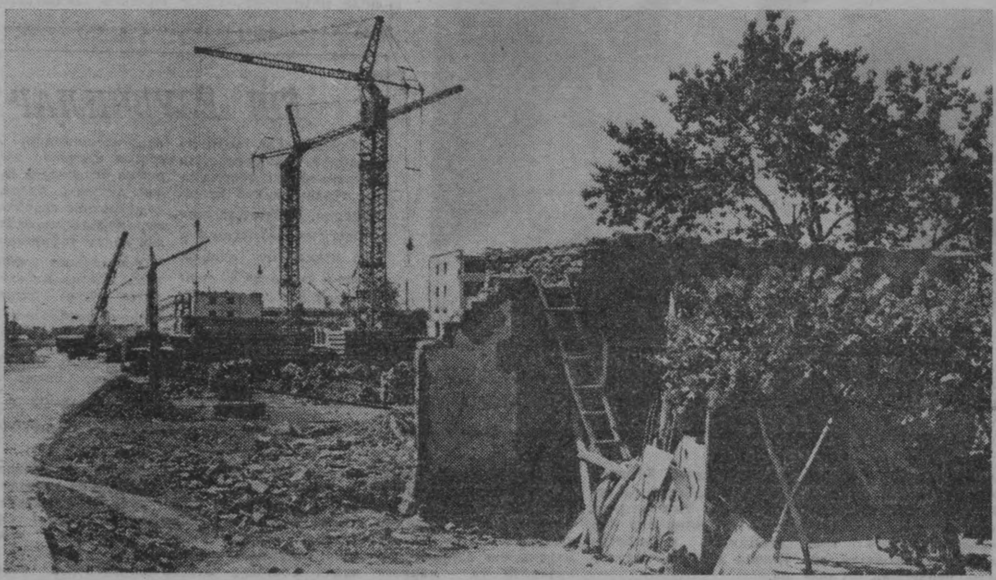

ЭСКИЛИККА ҲУЖУМ.

ЖОНБОЗЛИК

Пойтахтимизнинг Вишоковольт массиви қиёфаси кундан-кунга гўзаллашиб бормоқда. Бинокорларимизнинг кучи ва қалб қўри билан бунёд этилаётган замонавий турар-жой бинолари кун сайин массив чиройини очмоқда. Ҳамшаҳарларимизнинг ҳовли тўйлари эса бири-бирига уланиб кетмоқда. Ана шундай шодиёна кезларда ҳамшаҳарларимиз бинокор шаънига илиқ сўзлар изҳор қилишади. Бундай самимий сўзлар «Главташкентстрой»га қарашли 4-қурилиш трестининг 21-қурилиш бошқармаси бинокорларига ҳам тааллуқлидир. Чунки улар ҳам бу массивдаги қурилишда жонбозлик кўрсатаётирлар.

Юбилей шарафига социалистик мусобақани қизитаётган бинокорлар кўплаб турар-жой, магазин, мактаб, маиший хизмат кўрсатиш комбинати бинолари қурилишини тугалладилар. Аҳдига вафодорлар қўлидан чиқадиган турар-жой биноларида юбилей байрами арафасида яна 300 оила уй тўйлари ўтказишади.

Бунёдкорлик ишларида коллективнинг Б. Сулувов бошлиқ 2-участка азаматлари ўзларини кўрсатишмоқдалар. Участканинг юздан ортиқ аъзоси зиммадаги топшириқни доимо ошириб адо этиб, қурилиш суръатини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Участканинг А. Ҳамидов, Н. Гаврилов, Т. Файзуллин сингари жонкуярлари шулар жумласидандир. Бу қалби олов бинокорлар қурувчилар кунини меҳнатда катта зафарларни қўлга киритиш билан кутиб олиш иштиёқида меҳнат қилишаётир.

ҲИССА

Янги Тошкентни бунёд этишда қатнашаётган қўли гул пойтахт бинокорларига Тошкентдаги 4-темир-бетон буюмлари заводи коллективи ҳам кўплаб қурилиш «нон»лари етказиб бермоқда.

Октябрь 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани қизитаётган завод коллективи бу йил Тошкент бунёдкорларига 21 минг кубометр темир-бетон буюмлари, 20 минг кубометр бетон материаллари, 274 минг кубометр ҳар хил қоришма ва 8 минг тонна арматура етказиб беришга аҳд қилган. Сўзи билан иши бир завод аҳли у юксак мажбуриятини бажариш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишлаб, қувончли натижаларни қўлга киритаётир.

МУДДАТИДАН ОЛДИН ТОПШИРИЛАДИ

Уларнинг коммунистик меҳнат бригадасида 24 киши бор. Улар асосан ёшлардан иборат. Ҳаммаси, чаққон, бақувват, тобланган йигитлар. Ҳозир бу коллектив Чилонзордаги Д-18 кварталида 72 квартирали уйни монтаж қилишмоқда. Монтажчиларнинг қўли кўлига тегмайди. Бино кун сайин қад кўтармоқда. Бригада бошлиғи Виктор Федотов қурилишнинг бош дирижёри.

Биз у билан қурилаётган уйнинг учинчи қаватида турибмиз. Чор атрофда янги уй-жойлар ва кварталлар қад кўтармоқда. Уйлар колхоз далаларининг ичига тобора кириб бормоқда.

Пастда чанг-тўзон булути кўтарилмоқда. Машина панел олиб келди. Қуёшда қизиган кабинадан шофёр чиқиб, «Қабул қил» деди.

Коммунист Федотов бошлиқ бригада аъзолари бир неча йилдан буён йирик панелли уйларни монтаж қилади. 1-уйсозлик комбинатининг биринчи монтаж бошқармасига қарашли бу бригада коллективи ишда катта тажрибага эга. Федотов бригадаси томонидан қурилган 90 та бино шаҳарнинг турли бурчакларида қад кўтариб турибди. У уйларда тўрт ярим мингдан ортиқ оила истиқомат қилади.

Шу йилнинг биринчи ярмидаёқ бригада 8069 квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Ҳар бир кишининг кундалик нормаси баъзан бир ярим-икки ҳисса бажарилади. Иш сифати эса кун сайин яхшиланиб боради.

Виктор Федотов бошлиқ бригаданинг асосий вазифаси қурувчилар меҳнатини тўғри ташкил қилишдадир. Бу соҳада улар яхши натижаларга эришдилар. Ҳар бир ишнинг кўзини билган Викторнинг ўзи бригада аъзоларининг аралаш касбларни ўзлаштириб олишларида ва истаган вақтда бир-бирларининг ўринларини босишларида намуна бўлди. Унинг Василий Платонов ва Николай Даниленко бошлиқ звеноларида ўз ишини яхши билган монтажчилар тўпланган. У ерда иш жуда тез кетади. Владимир Камардин бошлиқ коллектив эса монтажчилардан кейин қолган ишни тез бажариб кетади.

Электр пайвандчилар зангори нур таратиб ишлайдилар. Уларнинг кетидан Николай Зубков бошлиқ дурадгорлар иш бошлайди. Сўнгра Геннадий Шершов бошлиқ бетончилар бригадаси ишни тамомлайди.

Бригаданинг ўз «универсаллари» бор. Айниқса Василий Платонов ўз иш билармонлиги билан ҳаммани қойил қолдиради. Монтажчи керак бўлса, у монтаж қилади, дурадгор, бетончи ва бошқа ишчини ҳам алмаштира олади. Ўз ишини яхши билган кекса ишчи Платонов ишдан бўш вақтларида ёш касбдошларига тажрибасининг сирларини ўргатади.

Панель тугаб қолса, монтажчилар ташвишга тушади. Агар улар бир кун ишлашмаса, эртасига пайвандчилар, дурадгорлар ва бошқа касб эгаларининг ҳам иши тўхтаб қолади. Вақт эса ғанимат. Қисқа муддатда ишни бажариш керак.

... Соат стрелкаси ўн иккига яқинлашмоқда. Чанг билан беланган йўл ёқасида бригада будкаси бор. Тушки танаффус вақтида чарчаган, қуёшда тобланган кишилар шу ерга тўпланишади. Бир шиша қатиқ ёки бир пиёла чой устида навбатдаги ишлар муҳокама қилиниб, бажарилган ишларга якун ясалади.

Бригадада ҳар бир объектни муддатидан олдин фойдаланишга топшириш одат бўлиб қолган. Бу коллективнинг Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига қабул қилган социалистик мусобақасида ҳам ўз ифодасини топган.

Танаффус тугади. Яна катта кранлар ҳаракатга тушиб ишга киришди. Иш куни давом этмоқда. Тошкентга эса меҳнаткаш қўллар айниқса зарур. Виктор Федотов бригадасидаги сингари ишчилар сув ва ҳаводек керак.

М. ЮРЧЕНКО.

2-Таштрансспецстрой трестининг коллективи магистрал сув, газ қувурлари ётқизиш ва йўл қуриш планини кун сайин ортиғи билан бажармоқда. Бу йил транспортчилар 140 километрдан ортиқ йирик диаметрли қувурларни ётқизиш мажбуриятини олишган.

Я. Каминер фотоси.

ЯНГИ ФАБРИКАЛАР

Чилонзор районида янги пойафзал фабрикаси қурилмоқда. Бу корхона ҳар йили уч миллион жуфтга яқин янги модадаги пойафзалларни тайёрлайдиган бўлади.

Бундан ташқари шаҳарда бу йил яна битта пойафзал ва тикув фабрикаси қурила бошлайди. Бу корхоналар ишга туширилиши билан пойтахт пойафзалчилари ва тикувчиларининг маҳсулоти бир неча бор ортади.

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ШАРАФИГА

ТЕЗКОРЛИК БИЛАН

Биринчи уйсозлик комбинатига қарашли 1-бошқармадаги В. Балабуев бошлиқ пардозловчилар бригадаси 90 квартирали уйга сайқал беришни муддатидан икки ой олдин бажаришди.

Иш сифати юқори баҳоланди. Коллектив йиллик планни ҳам муддатидан олдин бажариш учун янада зўр ғайрат билан ишлашни давом эттирмоқда.

КЕЛГУСИ ЙИЛ ҲИСОБИГА

Учинчи қурилиш трестига қарашли 23-бошқарма коллективи қурилиш монтаж ишлари планини бажарганлиги ҳақида рапорт бериб, катта ғалабага эришди. Бу бошқарма бинокорлари келгуси йил ҳисобига ишламоқдалар.

Ишда И. Маслофуддинова ва Ш. Шамгунов бошлиқ дурадгорлар, Ф. Сафин бошлиқ арматурачилар, Ф. Фозилов ва Н. Португимова бошлиқ бетончилар бригадаси бошқаларга намуна кўрсатмоқда.

Бу коллективда Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақа кучайиб кетди.

В. И. Ленин майдонининг реконструкция қилиниши.

Н. Медведев фотоси.

«Шарқ юлдузи» журналининг июль сони босмадан чиқди. Журналнинг дастлабки саҳифаларида ёзувчилардан К. Федин, К. Яшин, С. Азимов, А. Мухторларнинг Совет ёзувчиларининг Бутуниттифоқ IV съездида сўзлаган нутқлари ёритилган. Журналхонлар бу сонда атоқли ёзувчимиз Ойбекнинг «Улуғ йўл» романининг давомини, шоир Ҳусниддин Шариповнинг «Шоир ҳақида» достонини, шоир Чустийнинг бир қатор ғазалларини, шоирлардан А. Абдураззоқ, Т. Ҳамид, Э. Самандаров, О. Холдор, Ж. Камолов, А. Ҳожи, Н. Нарзуллаев ва Ч. Эргашларнинг шеърларини ўқийдилар.

М. Хайруллаев, М. Юсуфжоноваларнинг ҳикоялари ҳам журнал саҳифаларидан ўрин олган. «Унутилмас сатрлар» умумий сарлавҳаси остида эса Ғафур Ғуломнинг қатор шеърлари эълон қилинган.

Ўзбек китобхонлари форс-тожик шоири Абдураҳмон Жомийни яхши биладилар. Журналнинг бу сонида унинг «Искандар хирадномаси» достонидан парча эълон қилинган.

Журналнинг бу сонида санъат шинавандалари учун Д. Фахриддинованинг «Ўзбек читгарлиги» ва О. Опухтиннинг «Хоразм санъатининг ворислари» мақолалари берилган.

Мамлакатимиз халқлари буюк ўзбек шоири Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини муносиб нишонлаш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Журнал бу борада ўз улушини қўшиб, Н. Якутский ва Ҳ. Алихўжаеваларнинг Навоий ҳақидаги мақолаларини ёритди.

«Маҳорат масалалари» умумий сарлавҳаси остида босилган М. Қўшжоновнинг «Адашганлар фожиаси», Ў. Норматовнинг «Ҳикоянавис санъати» мақолалари атоқли адибимиз Абдулла Қаҳҳор ижодига бағишланган. Шунингдек, журналда Н. Норқулов ва О. Ҳакимовларнинг тақризлари, Н. Тоировнинг шоир ва драматург Хуршид ҳаёти ва ижодига бағишланган мақоласи, «Гулқайчи» бўлимида эса қатор сатирик шеърлар берилган.

ИЮЛЬ СОНИДА

АЛИШЕР НАВОИЙНИНГ 525 ЙИЛЛИГИГА

Николай ЯКУТСКИЙ

ШАРҚНИНГ ЁРҚИН ЮЛДУЗИ

Ёқутлар туркий тилда гаплашадиган халқлар оиласига киради. Улар — ўзбек, қозоқ, қирғизларга қондош-жондош халқдир. Лекин ҳалига қадар фанда ёқутларнинг аждодлари Осиёнинг узоқ шимоли-шарқидаги қудратли Сибирь дарёси — Лена ҳавзаларига қачон ва қай тарзда ўрнашиб қолганликларини далилловчи аниқ маълумотлар йўқ. Ўша қадим замонлар ҳақида ота-боболаримиздан жуда кўп ривоят ва афсоналаргина сақланиб қолган, холос. Шундай ривоятлардан бирида бизнинг ёзув маданиятимиз — «Сурук-бичик»дан жудо бўлишимиз тўғрисида гапирилади. Шуваждан менинг халқим ўлкамизга Улуғ Октябрь қуёши нур сочгунга қадар ўз ёзувисиз, жаҳолатда яшашга маҳкум бўлиб келди.

Эндиликда, менинг халқим буюк социалистик Ватанимизда яшовчи барча қардош халқлар қаторида бахтиёр ҳаёт кечирмоқда. Тарихан ғоят қисқа муддат ичида ёқут халқи жаҳон маданиятининг шоҳ асарларидан баҳраманд бўлди. Биз жаҳон маданияти хазинасига жавоҳирлар бўлиб қўшилган «Муҳокаматул-луғатайн», «Ҳайратул-аброр», «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Сабъаи сайёр», «Садди Искандарий» каби доҳиёна асарларни яратган Шарқнинг ёркин юлдузи — ўзбек халқининг улуғ фарзанди — Алишер Навоий ижоди билан танишишга муяссар бўлдик.

Алишер Навоий жаҳоннинг буюк сиймолари орасида ёрқин юлдуз бўлиб порлайверади!

Абдураҳмон ЖОМИЙ

ИСКАНДАР ХИРАДНОМАСИ

(ДОСТОНДАН ПАРЧА)

КИТОБНИНГ БОШЛАНИШИ

Қадимий тарихни билгувчилар бор,
Искандар нақлини этмишлар изҳор.
Файлақус давлатин безовчи даллол
Ўлкани безатгач бир келин мисол,
Ул келин нафасин элитиб сабо,
Кекса шоҳга қилмиш бир ўғил ато.
Ложувард осмондан келмишдир хабар,
Берган туҳфасининг номи Искандар.
Еттидан саккизга ўтганда ёши,
Шоҳлик нури билан порлади боши.
Отаси аҳдига қилганда вафо,
Каёний тож берди бошида жило.
Қошида саф тортди қанча баҳодир,
Бош эгиб туришди хизматга ҳозир,
Бари садоқатдан ичдилар қасам,
Сўнг илм чашмасига қўйди у қадам.
Арасту қошига юборди ота,
Илмидан бунга ҳам қилсин деб ато.
Ҳам «Эй, файласуф,—деб юборди
пайғом,—
Илминг зиёсидан қочар булут, шом,
Ақл осмонининг зиёси сенсан,
Файзингдан юнонлар замини равшан,
Билимдон дунёнинг иши создир, боқ!
Билимсизлар иши чўзилур узоқ.
Билимга лиқ тўлса ҳар кимнинг дили,
Ишга чечан бўлур оёқ ҳам қўли.
Устод-муаллимсиз қолса бир замон,
Нодонликдан қора бўлурди жаҳон.
Тамизда бир-бирдан фарқ қилур одам,
Барча билавермас ҳар нарсани ҳам.
Нодонга раҳбарлик қилса гар доно,
Илмдан ишлар ҳам бўлади аъло.
Доно суҳбатидан бош тортса нодон,
Даврондан яхшилик кўрмас ҳеч қачон..
Шоҳ агар бўлмаса билимдон ҳаким,
Жаҳл ботқоғида бўлур у муқим
Ёғар ундан доим жаҳолат, ўлим,
Эл бошига тушар надомат, зулм.
У шоҳдан ният ҳам бўлажак ёмон.
Яхшилар ер бўлар, қолмас ҳеч омон.
Искандарки, унинг жигаргўшаси,
Ўғли, валиаҳди, ҳаёт нашъаси,
Ҳар қандай нақшдан дили топ-тоза,
Аммо қобилият бор беандоза.
Саодат илмидан айла хабардор,
Давлат ишларида бўлсин қудрат ёр.
Илму ҳикматлардан айла баҳраманд,
Ўлимдан сўнг номим бўлсин кўп баланд,
Адолат келтирар шараф гавҳарин,
Авлодимдан кутай адлу, шон барин.
Айласин бу олам юзини обод,
Аламдийдаларнинг жону дилин шод».
Арасту бу сўзни эшитган замон,
Искандар дарсига лаб очди чунон,
Ҳикмат чироғидан ёритди дилин,
Енгишни ўргатди дунё мушкулин.
Искандарнинг таъби ҳунарсанж эди,
Дилида ҳунардан ғазна-ганж эди.
Ҳеч зое кетмади чеккан машаққат,
Қўлига киритди бир олам ҳикмат,
Зийрак ақли билан дўстларидан ҳам
Ҳар соҳада ўзиб кетарди илдам.
Раҳбарлик ва ёрдам айлаган устод,
Жуда кўп нарсани шогирд этди ёд.
Дилидан нодонлик кетиб бир йўла,
Табиат илми-ла ясанди тўла.
Йиртилди табиат юзидан ниқоб,
Аён бўлди унга барча соғ-нотоб.
Синчиклаб қадимий фалак гардишин,
Тушунди адолат, назокат ишин.
Донолар наздида ҳикмат фақат шу —
Билим йўлида тик-тўғри бўлса у,
Қадам қўйса ҳикмат тўла дил билан,
Ҳамма вақт ҳамма ёқ бўлади равшан.
Еру сув китобни ўқийди осон,
Билимдан оройиш топар дилу, жон.

Ш. ШОМУҲАМЕДОВ таржимаси.

Ғафур ҒУЛОМ

Унутилмас сатрлар

ОБАКИ ДАНДОН

Том бошида тум-так, ғату-ғут, саппону саппо.
«Алҳамд» ила «қулё», «бақара» «сурраъи томо»,
Қиркинчи арақ, кайфи тарақ, коняту вино,
Ҳим-ҳим буралиш, нозли қичиқ қомати зебо —
Бир ой рўзада ем емаган харлар учундир.
Хонтахтада ширин-шакару қанду мураббо,
Қази-қузию гўшти биқин, талқону ҳалво,
Шоҳи чопону ғирч-ғирч этик, чаккада лоло,
Алҳамру ҳарам, жоиз эрур шиша ликёро,
Қорни кажава, гардони ғофс нарлар учундир.
Зоҳирда ҳайитлик кўринур, аслида поро,
Извошда кетар, киссада пул, ёнда «нигоро».
Дуюзламаларга чўт эмасдир икки дунё,
Билмай ўнгу сўл, атрофда қолиб бўлмоқ оворо —
Бир неча риёкор «маданий» ҳумпарлар учундир.
Жулдурвақа тўн, усти-боши шилта-шалаббо,
Қирда жўяк олмоқда етаклаб қўшу моло.
Меҳнатда чиниққан юзи мазут била қоро...
Артелда боқимсизларга кийим тиккучи холо,
Минг рангдаги дин анъанасин йиқмоқ учундир.
1928.

КАМПИРНИНГ ҲИЙЛАСИ

Аста-аста лаб ялаб ташлар эдим шошқолни,
Толеимдан айланай, кўрсатди ушбу фолни:
Саъри кавшим тескари кийдим, қўлимда зўр асо,
Пур салобат салла, тасбиҳ, қочирардим Золни.
Дилда ҳақнинг зикрин айтиб, кўчага қўйдим қадам,
Шояд учратса «худо деб» бир сатанг хушҳолни,
Ногиҳон ўтди ликонглаб парда ичра бир пари,
Туртди-кетди ёнгинамдан чимчилаб мен чолни.
«Иҳ!», дедим, бир рамзи ишқи эрди бу ночиз йўтал,
Қайрилиб боқди алифдек қилди қаддим-долни.
Турди-қассобга асо, тасбиҳ, чопонни топшириб,
Орқасидан йўрта келдим, то ялай, деб болни.
Қурғурам ширин забон, ғунча даҳан жанон экан,
Бир йўлакка кирди имлаб, сал очиб отёлни.
Мен дедим: — Жоно тасаддуқ тангаю червон кетинг!
— Вой ўлай, ундай деманг, — деб ўйнар эрди шолни.
Ичбиқинга қўл юбориб, ваъдасин олдим аранг,
«Эртага мен келтирай санго, дебон, тишқолни».
Лаб қочиб етди қулоққа шоди-хуррамлик билан
Сода дил қассобдан олдим тез омонат молни.
Эртанинг фикрин қилай, деб, ҳовлига келган эдим,
Кирмасимдан баччағар кампир йўғон бир толни —
Келтириб бошимға урди, чиқди кўзнинг пахтаси.
Бешни урганда чиқарди миядан мисқолни.
«Воҳ!» деб ерга чўзилсам урди шаппоти билан,
Кўп ҳақоратлар қилурди мен ғарибу лолни.
Кўчада кўрган ўшал нозик бадан билсам кейин,
Кампирим эрмиш, синармиш мен қари дажжолни.
1928.

КУНЛАРДАН БИР КУН

Совет цирки артистлари Австралияда гастроль бераётган кунларда ғалати бир воқеа содир бўлди. Маҳаллий газеталардан бири юм-юм йиғлаб турган қизчанинг суратини босиб чиқарди. Суратнинг остига: «Бу қизча совет циркига кириш учун билет тополмай йиғлаяпти» деб ёзилган эди. Бизнинг артистларимиз қизалоққа ёрдам беришмоқчи бўлди. Улар газетада эълон чиқариб, уни 1 май куни томошага келишга таклиф қилишди. Цирк маъмури шу куни ташқарига чиқиб қараса.. ўн тўртта қиз хўнграб йиғлаб турган эмиш..

* * *

РСФСР халқ артисти Осип Наумович Абдулов радиопостановка тайёрлаётганида, итнинг вовиллашини қилиб берадиган артист керак бўлиб қолибди. Эшиттиришда қатнашаётган артистлар ҳар мақомга тушиб, вовиллаб кўрибдилар, лекин режиссёрга ёқмабди. Эртасига режиссёр ёрдамчиси кўчадан харсиллаганича келиб: «Топдим! МХАТдан топдим! Ўзи ниҳоятда зўр. «Уч опа-сингил»да вовиллаб, дўндирар экан!» дебди. Бир зумдан кейин усти бошанг сертаманно бир йигит студияда пайдо бўлибди. Бир вовиллаган экан, ҳаммаёқ ларзага келибди.

— Жуда соз! Офарин! — дебди суюниб Абдулов. — Энди сизга вазифангизни тушунтирай. Қишлоқда кўчама-кўча санқиб юрадиган, кўримсиз лайча итнинг вовиллашини қилиб беринг...

Бояги «зўр мутахассис»нинг ранги бўзариб кетибди.

— Този бўлиб вовилла денг, овчарка бўл, денг, ҳеч бўлмаса, бароқ ит бўлиб берай. Келиб-келиб, лайча бўлишим қолдими?— дебдида, зарда билан жўнаб қолибди.

РАССОМ АЛЬБОМИДАН

ПЕШҚАДАМЛАР

Ёш график-рассом Юрий Стрельников ўзининг бир туркум асарларига «Пешқадамлар» деб ном берди. Бу асарлар Ўзбекистоннинг Улуғ Ватан уруши давридаги ҳаётидан ҳикоя қилади.

Рассом энг аввал ҳаётга эндигина қадам ташлаётган янги авлодни кўрсатади. Стрельников олдинга талпиниб турган болани ёрқин оқиш бўёқда тасвирлаган ва бу билан, келажак болаларникидир, деган ғояни илгари сурган.

«1941 йил». Фронтга кетаётган кишиларнинг дарахтлар оралиғидан кўриниши бу асарга катта таъсирчанлик бағишлаган.

«Атакага!» деб номланган сурат томошабинни ҳаяжонга солади, тўлқинлантиради. Бу асарда ўзига бино қўйган душманга ташланаётган икки бола—ўзбек ва рус йигити тасвирланган.

Туркумга кирган сўнгги асар «1946 йил» деб аталади. Энди уруш аллақачон тамом бўлган, ҳамма ёқда тинчлик ва осойишталик ҳукм суради. Бу асарнинг

композициясига ҳам худди ўша—иккинчи суратдаги дарахтлар деталь қилиб олинган.

Йирик графика Юрий Стрельников ижодининг асосий қисмини ташкил қилади. Рассом ўз асарларига литография ва линогравюра асосида сайқал беради.

Юрий Стрельников асарларидан давримиз нафаси уфуриб туради.

Д. ЛИТВАК.

Суратларнинг изоҳи
«1941 йил»
«1946 йил»
«Атакага»

ШОҲИМАРДОНДА. А. Тўраев фотоэтюди.

УЛУҒ ЙЎЛ

(РОМАНДАН ПАРЧА)

ОЙБЕК

Кеч. Кун қорайган. Темир йўл устахонасида мажлис қизғин давом этмоқда. Ишчилар ҳовлида скамейкаларда қатор ўтирган, одам қалин. Олдиндаги кичкина столда беш кишидан иборат ҳайъат.

Ўз ғоясига чуқур меҳр, зўр садоқат ила берилган Петров ҳаяжон билан жўшқин нутқ сўзлайди. Унинг устидаги эскигина тиринка камзули, қўлида ғижимлаб тутган кепкаси, кўзларида чақнаган ўт, чуқур маъно, камтаринлиги, самимийлиги — ҳаммаси ишчиларнинг, ҳамкорларининг кўнгилларига яқин меҳрларига сингиб кетган. У меҳнаткашлар ҳаётининг жабри, машаққатларини, комитетлар, советлар қандай жон куйдираётганини, озиқ-овқат масаласини, буржуазия, савдогарлар борган сари қутуриб, нарх-навони ошираётганини батафсил сўзлаб, умуман айтганда, уруш меҳнаткашлар елкасида оғир юк бўлиб, уларнинг тинкасини қуритаётганлиги ҳақида гапириб, деди:

— Буржуазия ва помешчилар, урушни ғалаба қозонгунча давом эттирамиз, деб халқни қонга ботирмоқдалар. Улар олтин-кумушни банкаларга тўплаб, ҳаётларини чароғон саройларда айш-ишрат оғушида кечирмоқдалар. Ишчилар нонга зор, Туркистон ўлкасида ҳам нақ шундай фожиали вазият, қимматчилик, қаҳатчилик ҳаддан ошиб кетди. Савдо аҳлининг қорни тўқ, қайғуси йўқ. Бойлар, феодаллар тантана билан «Шўройи ислом»ни очдилар. Халқни диннинг исканжасига олиб, ўз ғояларини амалга оширмоқдалар. Уртоқлар, биз рус ишчилари қўлимиздан келганича мусулмон ишчиларига, меҳнаткашларга, камбағал-қашшоқ чоракорларга қўл бериб, кўмак бериб, уларни ўз сафимизга тортишимиз ғоят зарур.

«Тўғри!», «Ҳақиқат гап!», «Мусулмон ишчиларга ёрдам бериш пайти етди!», деган хитоблар янградн.

Петров гапида давом этди. У содда сўзлари, юрак оташи, оқилона боқишлари билан, ўзининг чин мантиқига зўр инсоний қалбининг самимияти, муҳаббатини бахш этиб, меҳнаткашлар синфини курашга чақиради, ёрқин истиқбол, баланд иқбол сари даъват этади.

— Асосий ғоямиз тинчлик! Чиркин буржуазия тиш-тирноғи билан урушга ёпишди, халқ қони тўкиляпти, бизга бу урушнинг зарра манфаати йўқ! Бизда жон қайғуси, уларда мол қайғуси! Биз, большевиклар фақат тинчликни кўзлаймиз, урушга узил-кесил хотима қўймоқ зарур. Ўртоқлар идора усули фақат биз большевиклар ғоясига мувофиқ бўлмоғи шарт!— Петров сўзларини қарсаклар остида тугатиб жойига ўтирди.

Мажлисда аксарият рус ишчилар, онда-сонда мусулмонлар кўринарди.

— Англадингизми, ука? Петров сермаъно гапларни айтди. Чалароқ тушунсам-да гапнинг мағзини бирмунча чақа олдим,— мамнуният билан деди бир мусулмон ёнидаги дўстига.

— Яхши гапирди. Ҳозир бизга ёрдам — айни муддао,— жавоб берди дўсти.

Минбарга баланд бўйли, шижоатли бир киши кўтарилди. Қуюқ қора соч, қисқа соқол, кўзлари йирик эди. Вазмин ва жиддий сўзлай бошлади.

У аввало ишчилар синфи зулм, ваҳшат занжиридан ўзини тамом озод этмоғи, ўз тақдирини ўзи ҳал этмоғи кераклигини қайд этди.

Большевиклар ғояси энг одил, ҳақиқатпарвар, меҳнат аҳлининг ғамини, ташвишини, юракларидаги бутун орзуларини тушунадиган, уларнинг қуёшли келажаги учун хузмат қиладиган ғоядир,— деди нотиқ, сўнг сўзида давом этиб, Маркс ва Ленин хусусида гапирди.— Пролетариатнинг улуғ раҳбари «Бутун дунё йўқсуллари, бирлашингиз!», деди. Бу гапнинг маъноси Баҳри муҳит каби кенгдир. Бизларнинг раҳбаримиз Ленин яқинда хориждан қайтди. Питер ишчилари уни қувонч билан қарши олишди. Ленин қуюқ мазмунли, оташин, қудратли бир нутқ сўзлади, кўплрингиз биласиз. Ленин бу нутқида аҳволи замонни ғоят моҳирлик билан очиб берди.

— Биламиз, ўқиганмиз!— жавоб берди бир неча ишчи бир оғиздан.

Нотиқ узоқ гапирди. Ленин буржуазиядан, помешчиклардан қутулиб, социалистик тузум қуриш керак, деганини, бизнинг партиямизни Коммунистлар партияси, деб аташни таклиф қилганлигини, Маркс ҳам пролетарлар ва меҳнаткашларни ҳамиша ҳимоя қиладиган ва уларнинг манфаати учун мардона хизмат этадиган партия — ёлғиз коммунистлар партияси деб айтганлигини гапирди ва Лениннинг Муваққат ҳукумат ва уруш ҳақида, советлар ва аграр масалалар ҳақида айтганларини чуқур таҳлил қилди. Нотиқ буржуазия зулмидан қутулиш чораларини кўриш, Туркистонда большевиклар партиясини кенгайтириш, ташвиқот-тарғибот ишларини юритиш лозимлиги, меньшевиклар тарозини босиб кетмаслиги зарурлигини гапирди.

Мана энди кўйлаги устидан эскигина фартуқ тутган, сочларини кичкина дурра тагига турмаклаб олган. Ўттиз ёшлардаги бир аёл дадил ўрнидан турди.

— Уртоқлар, аҳволимиз даҳшатли, ғалланинг ҳаммаси бойларнинг омборида. Вақтли ҳукумат ҳам бойларнинг ноғорасига ўйнаяпти. Камбағал, бева-бечораларнинг ғамини ейиш парвойига келмайди. Буржўй эл бўлармиди бизга, азалги душманимиз-ку ахир,— ўртаниб гапирди аёл.— Мана энди Ленин келибди, иш юриб кетар, деб умид қиламиз. У ақлли, доно одам, Маркснинг шогирди, дейдилар, у кишининг кўрсатган йўлидан юрсақ, адашмаймиз албатта, муқаррар мақсадга етамиз!

Аёл қаддини тик тутган ҳолда дадил қадамлар билан жойига бориб ўтирди.

Рус ишчилари бирин-кетин сўзга чиқардилар, аксарият мастеровойлар эди.

Улар дастлаб большевиклар ташкилоти меҳнаткашлар манфаатини кўзлайдиган ҳақиқий ташкилот эканлигини айтиб, кейин кўп жойда жони ҳиқилдоғига келган меньшевиклар бизнинг йўлга ғов солганлари, уларнинг ишлари фақат сафсата бўлиб, амалда ҳеч вақо йўқлигини гапирдилар, кейин улар ҳам мусулмон ишчиларнинг саводсизлигини, уларни ташкилотларга олиб, тарбия қилиш кераклигини айтдилар ва ҳар гал «Бутун ҳокимият советларга!» деган хитоб янграганда зални чапаклар, олқишлар босиб кетарди.

Ўттиздан ошган, бодом қовоқ, тўладан келган бир ўзбек йигит тўсатдан қўлини кўтарди, русчалаб сўз сўради.

— Мумкинми, ўртоқлар?— деди у.— Раис афанди, ижозат беринг, икки оғиз сўзим бор.

— Марҳамат, чиқинг, эшитамиз!— жавоб берди раис.

Мажлисдаги ўзбеклар шивирлашиб олдилар: «Қозизода, русчани балодай билади!», «Ёғ заводининг приказчиги, қайдан пайдо бўлди у?» дея кулди тағин бир ишчи.

— Инқилобимиз оламшумул, мусулмонлар буни яхши тушунади, зиёли зотлар жамиятлар тузиб, вазифаларини лозимича бажо этмоқдалар,— деб гапира бошлади ўзбек нотиқ.— Рус сўзларини нотўғри талаффуз билан айтганлигидан рус ишчилари ғайри шуурий жилмайиб қўярдилар. Йигит жиддий туриб сўзида давом этди:

— Жаноблар, бизлар ислом динидамиз, Муҳаммад пайғамбарнинг умматимиз ва иншоолло шариат ишига содиқмиз. Мусулмонлар — боймн, камбағалми, очми, тўқми — бари бир миллат. Булар яктан, якдил, булар орасига ихтилоф солиш ярамайди.

— Номаъқул гап, мусулмонлар орасида ким оч, ким тўқ, яхши биламиз,— кескин равишда деди бир рус ишчи.

— Тўғри, ошнам, ҳақиқатни айтдингиз!— қичқирди орқадан бир ўзбек.

Приказчик ўзбек ишчиларга зимдан ғирром кўзлари билан бир он хўмрайиб олгач, давом этди:

— Бизнинг феъли атворимизни руслар қайдан билсин? Бизда боймн, камбағалми, барчаси қаноатни яхши билади, балки камбағал ҳам пешанасида бўлса ажаб эмас, бойиб кетар, лекин рус ишчилари ташкилотлар, турли-туман уюшмалар ташкил этиб юрибдилар. Бу балки яхшидир, балки ёмондир, билмадим, ўзингизга ҳавола қиламан, аммо бу ишлар, жаноблар мусулмонларга асло тўғри келмайди!..

Бир ўзбек ғазабидан титраб қичқирди:

— Тақсир, сиз кўп тутақманг, тушингизни сувга айтинг! Бойлардан яхшилик бўлдими, дод

уларнинг дастидан!

— Яшавор, барака топ, биродар! — деди унга биров.

Нотиқ қизариб-бўзариб минбардан тушиб кетди, Петров билан суҳбатлашаётган ўзбек йигит минбар томон йўл олди.

ГУЛҚАЙЧИ

Охунжон ҲАКИМОВ

ОПТИМИСТИК УГИТ

(ҲАЗИЛ)

Китоби чиқипти!
Қутлашга бориб,
Баголарга қолдим шоир дўстимдан.
Тўпламин тутқазди терлаб, бўзариб,
— Айт. — дер, фарқи борми пиёз пўстидан!
Хонаси ичида юрар асабий,
Ҳовридан тушмайди, ҳамон таъби хит.
Шунда
— Кўпни кўрган донишманд каби
Елкасига қоқиб, бошладим ўгит:
Ҳуда-беҳудага ҳадеб наҳ урма,
Умид билан яша, бўлма ношукур.
Ахир, олдин бундоқ элликка кир-да!
Унгача..
дамингни ичингга тушир!

Турсунбой АДАШБОЕВ

ПАРОДИЯ

«Қанотлар, қанотлар, ажиб қанотлар,
Қанотлар, қанотлар, сизда ҳикмат кўп».
З. ОБИДОВ.
«Қанотлар» шеъридан.

Қанотлар, ростдан ҳам сизда ҳикмат кўп,
Қанотли жонворлар бизда жуда кўп.
Қарға, читтак, қарқуноқ, каптар,
..Барчасин ёзсангиз бўлар бир дафтар.
Ўш шаҳри.

Теша САЙДАЛИЕВ

ЧАЛА ТУҒИЛГАН ШЕЪР

Дерларки, шеър мағзи бўлмаса вазмин,
Гул-гул яшнатмаса шеърият базмин,
Минг йил елдирсанг-да шуҳрат изидан,
Унга жой топилмас қалб денгизидан.
Чала туғилган шеър қанотсиз қушдек,
Бошни ғувуллатар ёқимсиз ҳуштак!..
Термиз.

Жаҳон ойнаси

ХУНТАНИНГ ШАРМАНДАЛИ ҲАРАКАТИ

Ҳарбий хунтанинг бир группа ватанпарварларни гражданлик ҳуқуқларидан маҳрум этиш ва уларнинг мол-мулкларини мусодара қилиш ҳақидаги қарори муносабати билан Греция маданият арбобларининг баёноти

Биз ҳақиқий греклар бўлиб қолаверамиз

Ҳокимиятни зўрлик билан босиб олган хунта чет элликлар буйруғини бажаряпти. У бизнинг маданиятимизни узоқ ўтмишда янычарлар, кейин эса нацистлар сингари йўқотмоқчи бўладилар. Вақтинча даври келганлар бизни гражданлик ҳуқуқларидан «маҳрум» қилиб ва ўзларига қарши курашувчиларнинг ҳаммасини «греклар эмас» деб атаб овинмасинлар. Биз ҳақиқий греклар бўлиб қолаверамиз. Фашистлар тўдаси эса узоқ яшай олмайди. Ҳозир Элладанинг бутун халқи Туркия ва Германия босқинчилари вақтидагидек уларга қарши кўтарилмоқда.

Костас КОДЗИАС,
ёзувчи.

Хунтага зарба берамиз

— Бизнинг мамлакатимиз оккупациянинг оғир кунларини яна ўз бошидан кечиряпти. Грецияга пулемётлар «озодлиги» келтирган «қора полковниклар»нинг манфур группаси Мелини Меркури, Костас Кодзиас, Николаидис, Пол-Нора, Сомертис, Бурнас, Бейкос ва Попадопулосни гражданлик ҳуқуқларидан маҳрум қилди ва мол-мулкларини мусодара этди. Бу билан у ўзининг ўғрилар тўдаси эканини бутун дунёга кўрсатди. Бу тўда ўз ҳаракатлари билан халқни қўрқитмоқчи ва қаршилик кўрсатишини синдирмоқчи бўлади. Аммо халқ ўз сўзига содиқ бўлиб қолаверади.

Жаҳондаги барча тараққийпарвар кишилар ва улар ўртасидаги зиёлилар вакилларининг Грецияни «тўртинчи рейх»га айлантиришга қарор қилган бу тўдага қарши қатъий ва шафқатсиз позицияни эгаллаши учун вақт етди.

Ирене ПАПАС,
артист (АПН).

Элладанинг муносиб ўғил-қизлари

Ҳозирги Греция сиёсий жиҳатдан даҳшатли дунё бўлиб қолди. Ана шу даҳшатли дунёдан ҳукуматнинг саккиз грекни гражданлик ҳуқуқларидан маҳрум этиш ҳақида қарор қилганлиги тўғрисида хабар келди. Бу қарор ҳеч кимни қўрқитолмади. Биз бу қарорни ақлдан озганларнинг жон-жаҳди билан қилган ҳаракати деб кутиб олдик. Хунтанинг ҳақиқий Греция билан ҳеч қандай қон-қариндошлиги йўқ. Шунинг учун ҳам у ўз душманларининг энг муқаддас туйғуларини шармандаларча ҳақорат қилади.

Хунтанинг қарори бизни эсанкиратолмайди. Аксинча, санъат, адабиёт ва фан арбоблари бўлган саккиз ватандошимизга ҳурматимизни янада ошириб юборди. Грек маданиятининг бу чинакам вакилларини энг юксак даражада ҳурмат қилиш бизнинг бурчимиздир.

Мен уларга қуйидаги сўзлар билан мурожаат қиламан:

Азиз ватандошлар, демократия ва озодлик учун биргаликда кураш олиб борган ўртоқлар! Биз Хунта қарорини сизлар Грециянинг энг муносиб ўғил ва қизлари эканлигингизни кўрсатувчи янги далолат деб баҳолаймиз.

Мицос АЛЕКСАНДРОПУЛОС,
ёзувчи.

КАРНАЙ-СУРНАЙСИЗ...

«ТИНЧЛИК КОРПУСИ» ПОКИСТОНДАН ЖУНАБ КЕТДИ

Американинг «тинчлик корпуси» Покистондан жўнаб кетди. Вашингтонлик тинчлик яратувчилар бу мамлакатга «ёрдам» беришнинг энг кенг программасини ишлаб чиққан эдилар.

Узларини «Корпсменлар» деб атовчи «тинчлик корпуси»нинг аъзолари Покистондан камтарингина, карнай-сурнайсиз жўнаб қолишди. Қўшма Штатларда бу ҳақда миқ этган овоз чиқмади. Фақат «Нью-Йорк Таймс» газетаси ўз саҳифаларининг энг кўримсиз жойида ўз мухбирининг Покистон пойтахти Исломободдан юборган кичкинагина хабарини эълон қилди.

Газета кўнгиллиларнинг Покистондан жўнаб кетиши тўғрисида ачиниб ёзар экан «Қўшма Штатлар таклиф этган программа мутлақо натижасиз чиқди ва тамомила барбод бўлди...» деб тан олишга мажбур бўлди. «Тинчлик корпуси» иқтисодий жиҳатдан ҳеч қандай қимматли нарса беролмагани учун ҳам бу ерда туриб қололмади. Аммо, — деб тинчлантиради мухбир, — «Покистон қарори сиёсий мулоҳазалардан келиб чиққан эмас».

Лекин бу шундаймикин? Корпус кўнгиллиларининг кимлиги ва уларнинг нима билан шуғулланаётгани аллақачон маълум эди.

Далилсиз бўлиб қолмаслик учун ҳеч бўлмаганда Америкада чиқаётган «Лук» журналига мурожаат қилайлик. Журнал ўз сонларининг бирида кўпгина ёш америкаликлар ўз ватанларида мартаба орттириш учун бирон истиқболга эга бўлмаганликлари учунгина «Тинчлик корпуси»га кираётганликларини тан олди.

Б. АЛЕКСЕЕВ,
(АПН).

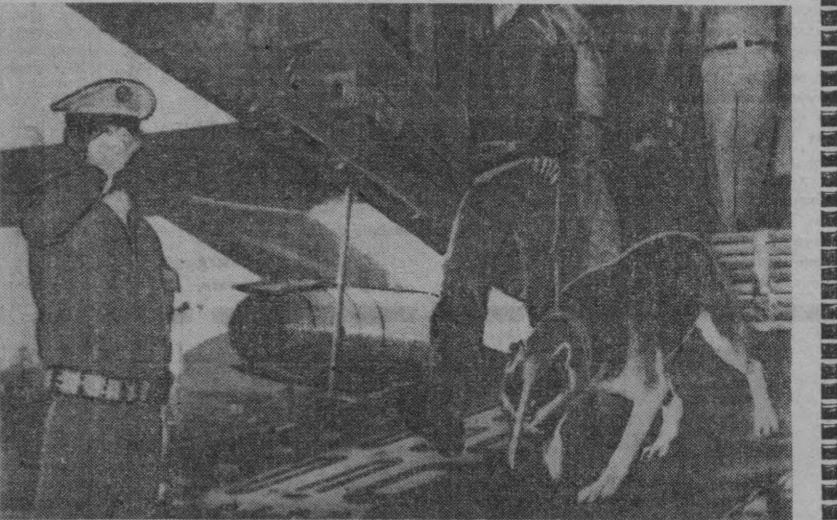

...«Ватаннинг кўнгилли қўриқчиси» Америка ҳарбий-ҳаво кучларининг Калифорниядаги базаси аскари ёнидан ўтиб кетмоқда. Вьетнамдаги ҳаракатлари учун унга отпуска берилган. Демак, уни «америкача роҳат» кутмоқда. У «қаҳрамон», солдат эмас американинг Тан Сон Нхут (Жанубий Вьетнам) базасидаги Немо лақабли қоровул итдир. Агар америка матбуотига ишониладиган бўлса, Немо Америка итларидан биринчи бўлиб партизанларга қарши курашда қатнашди. У итнинг қаҳрамонлиги тўғрисида Америка газеталарида ёзишган.

Шуниси маълумки, шов-шувни бўрттиришга ҳаракат қилишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

Менинг милициям

ЭПЧИЛ СЕРЖАНТ

Тошкент 4-дивизия милиция сержанти Каннай Исакбоев Марказий универмагни айланиб юрган эди. Кўзлари олазарак ҳаракати бежо бир ўспирин унинг диққатини тортди. У чор атрофга аланглаб, гўё ниманидир ахтаргандай бўлди-да, ўзини навбат кутиб турган харидорлар орасига урди. Пайт пойлаб бир аёл сумкасига секин қўл узатди. Зум ўтмай ҳамённи суғириб олди. Энди жуфтакни ростлаб жўнаётган эди, кучли бир қўл унинг билагидан тутди. Қаршисида милиционерни кўрди.

Ҳамён эгаси — Губайдуллинага қайтарилди. Киссавур Марат Арслонов мақсадга эриша олмайди. У қилмишига яраша жазоланди. Губайдуллина ва воқеадан хабар топганлар хушёр ва сергак милиция ходими Каннай Исакбоевга миннатдорчилик билдирдилар.

К. Исакбоев ўз бурчини аъло даражада бажараётганлиги, хулқ ва одоби билан сафдошлари ўртасида ўрнак бўлаётир. Шулар туфайли Тошкент шаҳар жамоат тартибини сақлаш бошқармаси уни «Милиция аълочиси» нишони билан, Марказий универмаг маъмурияти қимматбаҳо буюм билан тақдирлади. К. Исакбоев каби халқ осойишталигининг, жамоат ва давлат мулкининг посбонларини кўрганда уларга қалбдан ташаккур айтгинг келади.

Р. ХУЖАМОВ.

Тошкентдаги комсомол кўлида.

Н. Муҳаммаджонов фотоси.

ЖИНОЯТЧИЛИКНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ҲАММАНИНГ ИШИ

Совет халқлари ҳалол меҳнат билан мардонаворлик кўрсатиб бутун жабҳалар бўйича мисли сиз ғалабаларни қўлга киритмоқда. Афсуски, ҳали орамизда ишёқмас, дангаса, ўғри, безорилар, ичкиликбозлар онгда-сонда бўлса ҳам учраб туради.

СССР Олий Совети Президиумининг безориликка қарши курашни кучайтириш тўғрисида ўтган йили қабул қилган фармони асосида Чилонзор район милиция, тергов-прокуратура идоралари безориликни тугатиш ва унинг олдини олиш борасида жуда катта ишларни амалга оширди. Бу борада иш жойлари ва маҳаллаларда тузилган ўртоқлик судлари ҳам давлат органларига кўмаклашмоқда.

Давримизнинг талаби безориликни узил-кесил тугатиш ва жиноятнинг олдини олишда бутун жамоатчиликни актив иштирок этишга чақиради. Чилонзор районидаги «9 январь» маҳалласида Алик Кисилев деган ўспирин ҳеч қаерда ўқимай, ишламай безорилик йўлига кириб кетган эди. Маҳалла комитети Аликни, унинг онаси ва тоғасини чақириб, боланинг тарбияси ва тутаётган йўлини муҳокама қилди.

Натижада Алик ўзининг хулқ-атворини тузатишга, тўғри йўлдан юришга сўз берди. Тоғаси ҳам уни ўз тарбиясига олишга рози бўлди. Ҳозир Алик бутунлай ўзгарди. Унинг онаси ҳам бундан хурсанд.

Яқинда Чилонзор район халқ судьяси О. Расулев «Безориликнинг олдини олиш ва безориликка қарши курашни кучайтириш» тўғрисида маҳалла аҳолиси ўртасида суҳбат ўтказди.

Ёшларни тарбиялашда партия, комсомол, касаба союз ва жамоатчилик ташкилотларининг вазифалари ҳақида гапириб берди ва бир неча мисоллар келтирди.

Маҳалла комитети раиси безорилар таъсирига берилган баъзи бир ёшлар ҳақида гапирди. Усмирлар ва ёшларни тўғри йўлга солиш учун коммунистлар бириктириб қўйилди.

Кўпдан қуён қочиб қутулмас, деганларидек ҳамма маҳаллаларда ва турар-жой биноларида ҳам безориликка қарши қаттиқ кураш олиб борилса, мақсадга мувофиқ бўларди. Айрим безори, ишёқмас, ароқхўрлар қаттиқ назорат остига олинса, уларнинг қилмишлари ўртоқлик судларида муҳокама этилса ва ўртоқлик суди чиқарган қарор ижроси текшириб турилса, маҳаллаларда таълим-тарбия мавзуида суҳбатлар уюштирилса, безорилик ва жиноятнинг олди олинган бўлур эди.

Х. ТОШХЎЖАЕВ,
халқ маслаҳатчилар Советининг раиси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР ● РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Радио тўлқинларида

7 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори.
18.10 Д. Кабалевский. Виолончел ва оркестр учун концерт.
18.30 Қозоқ тилида сўнгги ахборот.
18.40 Симфоник рақслар.
19.20 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча).
20.10 Чет эл композиторлари операларидан парчалар.
20.45 **Денов мотор-ремонт заводидан репортаж** (ўзбекча).
21.25 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
22.00 **Сўнгги ахборот.**
22.10 **Совет экрани куйлари.**
22.40 «ЗАМОНДОШЛАРИМИЗ» (ўзбекча).
23.20 **Мақомлардан парчалар.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

7.15 Қардош республикалар қурувчилари учун эшиттириш ва концерт.
8.25 Оперетта куйлари.
19.00 Ўзбекистон композиторларининг қўшиқ ва романслари.
19.30 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари циклидан (русча).
20.10 Ўзбек балетларидан рақслар.
20.45 Илмий темаларда эшиттириш (русча).
21.00 Ж. Абдуллахоновнинг «ТЎФОН» романидан парча (тожикча).
21.20 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси. Такрорий эшиттириш.

„Зангори" экранда

7 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

18.20 ФУТБОЛ. **«67 йил чарм тўпи». «Ленин учқуни»** ва **«Пионер Востока»** газеталари мукофоти учун. Болалар командалари ўртасидаги якунловчи матч (иккинчи тайм).
18.45 Телеянгиликлар.
19.00 **Футбол бўйича СССР биринчилиги учун.** «ПАХТАКОР» (Тошкент)—«АРАРАТ» (Ереван). Танаффус вақтида спорт эшиттириши.

Ўзбек тилида:

20.45 Телеянгиликлар.
21.05 **«Туғилган кунинг билан, Зил».** Ҳужжатли фильм.
21.25 **Халқ ижоди саҳифаларидан.** «ГЎРЎҒЛИ ВА БОЗИРГОН» Мурод Бахши ўғли Рўзимбек Муродов ижросида.
22.00 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Зарафшон қизлари».**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

18.00 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Сенинг тенгдошларинг».**
18.20 «ҚУВНОҚ ВОҚЕАЛАР». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.50 **«Хайр, Ўзбекистон!».**
20.10 «Қурилиш янгиликлари» киножурнали.
20.20 Интервидение. «Рассом ва замон».
20.40 Москвада Тожикистон ССР ҳафталиги. Телевизион эшиттиришлар анонси.
21.00 Телеянгиликлар.
21.20 «Сиз Тожикистонни биласизми?» Телевизион топишмоқ.
21.35 Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги. «Здоровье». «Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
22.05 Телевизион новеллалар театри. Г. Уэллс. «Қизил қўзиқорин».
22.50 Эфирда «Молодость».
23.30 Телеянгиликлар.
24.00 Бутуниттифоқ ҳаваскорлар санъати фестивали. **«Ветерок»** рақс ансамблининг концерти. Черновиц шаҳридан олиб кўрсатилади.
00.30 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 ФРУНЗЕ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

8 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 **Болалар учун «В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар» деган эшиттириш.**

Рус тилида:

18.20 Телеянгиликлар.
18.40 **«Миллион квадрат метр тайёр!».** Тошкент уйсозлик комбинатига бағишланган эшиттириш ва концерт.
19.30 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

19.35 Телеянгиликлар.
19.55 Телевизион новеллалар театри. К. Паустовский. **«Кекса ошпаз».**
20.25 «Яна йўлда». Ҳужжатли фильм.
20.45 «Афсоналар ва куйлар».

Рус тилида:

21.25 «БЎРИ ФЕЪЛЛИ». Бадиий фильм. Бу фильмни 16 ёшга тўлмаган болаларнинг кўриши тавсия этилмайди.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 «ТИПРАТИКАН». Кинофильм.
18.45 **«Осмони нотинч мамлакатда».** Телефильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Мактабгача ва кичик ёшдаги ўқувчилар учун. «Дўстлар совғаси». «Феффи саргузаштлари». Телефильмнинг саккизинчи серияси.
20.10 «Фачнинг революцион марши». Академик Я. В. Пейвенинг чиқиши.
20.30 Тожикистон ССР миллий ҳафталигининг очилиши.
21.00 Телеянгиликлар.
21.15 **Москвада Тожикистон ССР ҳафталиги. Душанба телевидение студиясининг программаси.**
23.30 Телеянгиликлар.
24.00 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ЭШИТТИРИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 **«Шоирлар—болаларга».**
19.55 **«Ной Баучидзе».** Ҳужжатли фильм.
20.05 Телеянгиликлар.

Рус тилида:

20.20 «1967 йил Давлат мукофотига номзодлар». Адабий эшиттириш.
20.35 Телеянгиликлар.
20.50 **«Бир минг иккинчи кеча».** Концерт.
21.20 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «ВАҲШИЙЛАР». Фильм-спектакль.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 7/VIII да **Тошболта ошиқ,** 9/VIII да **Равшан ва Зулхумор.**

Кино театрларда

7 ВА 8 АВГУСТДА

ҚИШКИ БИНОДА

Морисвиль қўрғони кўланкаси — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (1-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Довюраклар рейди — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (2-залда), «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Қирол қайиқчилари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Фантомас — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Қирувчилар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 9-45 минутда).

Ўша тунги бўса — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минут ва 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Кеч соат 8-45 минут ва 10 яримда).

Морисвиль қўрғони кўланкаси — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Чоллар хмел теримида — «ХИВА».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

7 август кеч соат 7 да СССР биринчилиги учун «Пахтакор» (Тошкент)—«Арарат» (Ереван) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

8, 9, 10 ва 12 августларда Ўзбекистон ва Туркманистон ССР халқ артисти

Комилжон ОТАНИЁЗОВ

раҳбарлиги ва иштирокида

ХОРАЗМ АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ

Концертда **Олмахон Ҳайитова, Гулчеҳра Исмоилова** ва бошқалар қатнашади.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

7 августда Ўзбек Давлат филармониясининг

КОНЦЕРТИ

(2 бўлимдан иборат)

Концертда — **Комилжон Баратов, Исхоқ Катаев, Ойхон Ёқубова, Назрулла Ёқубов, Мунавар Акрамова, Тамара Эрматова, Камтар Отабоев** ва бошқалар қатнашадилар.

Ўзбек халқ чолғу асбоблари ансамбли жўр бўлади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади.

Билетлар сотилмоқда.

СССР бўйлаб гастроллар Я. М. СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

11 ва 13 августда

ҲИНДИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ КОНЦЕРТЛАРИ

Программада: Ҳинд ашула, музика, ва рақслари.

Концерт кеч соат 8 да бошланади.

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида кундуз соат 12 дан сотилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги «ГЛАВЗАГОТОСКОТООТКОРМ»ГА

инженер ва техник қурувчи, техник механик, бухгалтер-ревизор, секретарь-машинистка

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Ш. Руставели кўчаси, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон 5-15-49.

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ Марказий статистика бошқармаси қошидаги МАШИНА ҲИСОБИ СТАНЦИЯСИГА

иқтисодчилар, инженерлар: радист электронниклар, программист-математиклар; суммалаштирувчи, ҳисоб ва ҳисоб-перфорацион машиналари операторлари, хўжалик мудири, машинисткалар, ҳисоблаш машиналари операторлиги касбига ўргатиш учун шогирдлар

КЕРАК

Операторликка ўқитиш муддати — 2 ой.

Тошкент шаҳар, Луначарский шоссеси, 42-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон Е-6-04-67 (1, 2, 4, 20, 41, 74-автобусларнинг «Салор» тўхташ жойи).

ТОШКЕНТ ЭЛЕКТР-ИССИҚЛИК МАРКАЗИГА

Қозон машинистлари ва турбин машинистлари ёрдамчиси, шунингдек юқоридаги касбларга ўргатиш учун **шогирдлар, контрол-ўлчов асбоблари** бўйича **электр слесарлари, кучли иссиқлик жиҳозларини тузатиш** бўйича **слесарлар, бульдозерчилар, химия лабораторияси аппаратчилари, қоровуллар** ва **ёрдамчи ишчилар, техник-электриклар, иссиқлик техниклари**

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-100. Б. Хмельницкий кўчаси, 58-уй.

«УЗГИПРОСЕЛЬСТРОЙ»

Республика лойиҳа институтининг область филиалларига

Гулистон, Самарқанд, Андижон, Фарғона, Бухоро, Қарши, Термиз, Урганч ва Нукус шаҳарларидаги қишлоқ аҳолиси жойларининг катта планларини **лойиҳалаш бўйича, турар жой,** қишлоқ учун **жамоат ва саноат бинолари, совхоз колхоз ва парранда фабрикаларини** комплекс **лойиҳалаш бўйича инженер ва техник лойиҳачилар:** қурувчилар, сантехниклар, теплотехниклар, электриклар, архитекторлар, сметачилар, шунингдек Тошкентдаги институтда ишлаш учун **бухгалтерлар ва старший бухгалтерлар**

КЕРАК

Иккинчи ярим йилликда квартира билан таъмин этилади.

Иш ҳақи лойиҳа ташкилотларининг биринчи етакчи категорияси бўйича тўланади.

Тошкент шаҳар, 1 май кўчаси, 97-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«УЗЭНЕРГОСБЫТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики.

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 БЕТ

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — В3.29.33, В3-29-09; масъул секретарлар — В3.27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — В3.27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27-57; ахборот бўлими — В3.65.57; эълонлар бўлими — В3-81.42.

7 АВГУСТ, 1967 Й. Р. 06555. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2977.